

Input til det fremadrettede arbejde med handleplaner for ny turismepolitik i Haderslev kommune

Overvejelser og anbefalinger vedr. Vojens-området

Indledning

I den politisk godkendte turismepolitik prioriteres 4 turismeområder i kommunen. Ift. denne prioritering placeres Vojens under overskriften HÆRVEJEN og med potentialer til at tiltrække natur- og outdoorturister.

Det er ikke forkert, men udtryk for et meget snævert og kunstigt afgrænset syn på lokalområdets potentialer.

Vi finder, at Vojens er for usynlig som del af "turismeområde Hærvejen" i den foreliggende [Turismepolitik 2025](#). Lokalområdet i og omkring Vojens har mange tilbud og aktivitetsmuligheder, der ikke findes andre steder i kommunen/regionen.

Markedsføring er naturligvis en helt afgørende faktor, når turister skal få lyst til at besøge Haderslev kommune. Det skal gøres let at finde ud af, hvad (indhold) der foregår, hvor (sted), hvornår (dato/klokkeslæt) samt info om pris og arrangør.

Vi vil her tage udgangspunkt i Turismepolitikken og udfolde de lokale turisttilbud ift. prioriterede områder og pejlemærker.

Central beliggenhed og god infrastruktur

Vojens ligger centralt både ift. kommunen og Sønderjylland. Det er derfor oplagt at slå sig ned i byen, mens man er turist i vores landsdel. Det er let at komme til og fra Vojens, hvad enten man kommer via Sønderjyske Motorvej, tog, bus eller som vandrer eller cyklist via Hærvejen. Dertil kommer et udbygget lokalt stinet, der forbinder de enkelte områder i og omkring byen.

Handlingsplan: Der er brug for flere overnatningsmuligheder i lokalområdet. Både værelser i forskellige prisklasser og (privat drevet) campingplads med hytter og plads til autocampere. Gerne i nærheden af Vojens Hallerne.

Tilgængelig natur

Vojens er en grøn by med let adgang til naturen på alle sider. Fuglesøområdet, Bækkedal Plantage, Vojens Fritidscenter osv. Således ikke alene, men naturligvis også i kraft af Hærvejen, hvor både cykel- og vandrerute løber gennem byen. Togforbindelse til resten af Danmark og det sydlige udland gør det let for Hærvejsturister og andre gæster at indlede eller afslutte Hærvejsturen i Vojens – tæt på attraktioner som f.eks. Christiansdal, Tørning, Hindemade, Vedsted Sø osv.

Handlingsplan: Vi har stor tiltro til resultaterne af det udviklingsarbejde, der med [Udvikling Hærvejen](#) allerede er sat i gang med støtte fra Nordea Fonden.

Vi håber, at udviklingen giver anledning til, at en aktør ser en forretning i cykeludlejning og -service i Vojens – gerne i nærhed af stationen. Alm. cykler, el-cykler, MTB-cykler til brug på MTB-sporet i Pamhule.

Vojens – en by med fart! Vojens er på mange måder en almindelig dansk provins-/stationsby, men samtidig har byen nogle helt særlige styrkepositioner i kraft af faciliteter med fyrtårnsevents og muligheder, der absolut ikke er typiske i tilsvarende byer andre steder i landet.

Én ting er et stærkt og diverst foreningsliv især når det gælder sport – takket være ekstraordinære faciliteter. Her skal nævnes Vojens Hallerne, der ikke alene er et par traditionelle sportshaller, men også omfatter svømmehal, 2 skøjtehaller (ishockey, kunstskejteløb, curling), sandbaner til beachaktiviteter og et mindre campingområde. Desuden er der fra halområdet umiddelbar nærhed til overdækkede padelbaner samt Vojens Bypark.

I Vojens Fritidscenter er der faciliteter til uden- og indendørs skydebaner, tennis, fodboldklub med kunstgræsbane, løbeklub, krolf, discgolf, spejderhus med offentlig adgang til bålhytte, shelters, vand og toilet samt motions-/hjertestier.

I industri kvarteret mellem Vojens og Skrydstrup finder man Danmarks længste GoKartbane på Vojens Motorsport Arena, der regelmæssigt lægger bane til store stævner, og som også omfatter restaurant og værelser.

I samme område ligger Vojens Speedway Center, der sammen med GoKart og ishockey gør Vojens verdenskendt og tiltrækker masser af tilskuere og turister til området. Fra og med 2025 arrangerer centret også en årlig SES-festival (éendags-musikfestival)

Nævnes i denne forbindelse skal også Vojens Gymnastik- og Idrætsefterskole, der, i kraft af et stabilt elevtal på over 200, har lokale-, hal- og køkkenfaciliteter, der giver mulighed for udlejning til andre formål.

Vojens Kultur- og Musikhus kan også nævnes under dette punkt. I denne selvejende institution foregår flere aktiviteter, både udstillinger, musikarrangementer, foredrag m.m., og der foregår lige nu et udviklingsarbejde om husets fremtidige indhold.

Handlingsplan: Der er brug for flere overnatningsmuligheder i lokalområdet. Ved de store Speedway-Grand-Prixer er der ikke plads til overnatning for alle tilskuere, men hidtil har for mange skullet finde overnatning langt uden for Haderslev kommune. De helt særlige fyrtårnsevents i Vojens giver altså både potentiale for yderligere overnatningspladser og markedsføring af området, så publikum bliver lidt længere...

Overnatningskapacitet

Ja, behovet er oplagt og derfor nævnt under handlingsplan i de tidligere afsnit.

Længere sæsoner

Det er naturligt, at der i Danmark er rift om de relativt få weekender, der giver håb om godt vejr og dermed mulighed for udendørsarrangementer, men ønsket om at koordinere begivenheder og udbrede turistsæsonerne er indlysende. I Vojens vil vi gerne reservere uge 34 til Vojens Høtte, men eftersom de fleste aktiviteter er drevet af frivillige foreninger, hvis medlemmer også holder ferie, er feriehøjsæsonen faktisk det tidspunkt, hvor der sker mindst. Til gengæld er der fyrtårnsevents på andre årstider. Det gælder både svømme- og skøjtehalsaktiviteter, speedway og GoKart. Det falder godt i tråd med ønsket om mere helårsturisme.

Handlingsplan: For nogle år siden arbejdede Haderslev Erhvervsråd med initiativet Acture Park. Vi ærgres os over, at de positive resultater og erfaringer fra Acture Park projektet (pakkeløsninger/tilbud til turistfamilier om de helt specielle aktiviteter, der er karakteristiske for især Vojens-området) ikke er

samlet op. Men det kan forhåbentlig nås endnu! Der ligger f.eks. stadig en ganske flot [Acture Park video](#) på nettet. (Desværre er domænet ikke længere ejet af HER).

Samarbejder og synergier

I forlængelse af forrige afsnit vil vi pege på vigtigheden af udvikling af ”pakkeløsninger”, som gør det let at være turist i vores område. Tilsvarende vigtigt er det at danne netværk mellem turistaktører, så de både kan inspirere hinanden og have så meget kendskab til hinanden, at de kan være ambassadører for hinanden, når turisterne er her.

Handlingsplan: Vi forventer os meget af ”Udvikling Hærvejen” – både ift. de synlige resultater af netværkssamarbejdet mellem de 15 kommuner om hele strækningen og den afsmittende virkning, der vil opstå, når hidtidige og nye lokale aktører får øje på det kommercielle potentiale. I Vojens arbejdes der på forskellig måde på at gøre Hærvejen mere synlig (cykelruten gennem Rådhuscentret, vandreruten mellem Vojens Hallerne, langs Vojens Bypark og ud af byen mod syd) – både for lokale borgere og turister. Men det er klart, at der Hærvejsmæssigt skal fokuseres på helt forløbet nord-syd gennem kommunen fra Stursbøl Plantage, Oksenvad Hede, Jegerup, Vojens, Tørning, Vedsted, Skovby...

Bæredygtig turismeudvikling

I Vojens-sammenhæng er det Hærvejsudviklingen, der skal yde et stort bidrag til at gøre turismen bæredygtig. Desuden er der et stort potentiale i at få udnyttet de enkelte faciliteter og tilbud endnu bedre.

Vi må erkende, at der i Vojens er nogle fyrtårnsevents inden for motorsport, der bruger fossile brændstoffer og udleder CO₂. Det er der forhåbentlig også plads til, indtil der udvikles miljømæssigt bedre løsninger.

Turisttilbud i lokalområde Vojens i stikord

- Vojens Høtte, den årlige byfest – altid i uge 34
- Vojens Hallerne – med masser af både almindelige og specielle tilbud samlet på ét sted. Oplagt destination for træningslejligheder
- Vojens Fritidscenter - faciliteter til uden- og indendørs skydebaner, tennis, fodboldklub med kunstgræsbane, løbeklub, krolf, discgolf, spejderhus med offentlig adgang til bålhytte, shelters, vand og toilet samt motions-/hjertestier.
- Vojens Speedway Center – speedwayligamatcher og internationale speedwaystævner, der tiltrækker mange tilskuere fra hele ”speedwayverdenen”, SES-musikfestival
- Vojens Motorsport Arena – GoKart-pakkeløsninger til firmaer og gæster, GoKart stævner/konkurrencer, restaurant og overnatning (værelser)
- Padel badel – overdækkede padelbaner på Stadionallé
- 3D bueskydning i Pamhule
- Hærvejen – knudepunkt i Vojens, cykelrute gennem Rådhuscentret, vandrerute gennem Vojens Hallerne og langs Vojens Bypark, Hærvejsherberg i Jegerup, shelters i Vojens Fritidscenter
- Tørning Mølle (perle og knudepunkt? på Hærvejsruten), Christiansdal Elektricitetsværk og Hindemede (tunneldalene)
- Museer – Brødrene Grams Historiske Arkiv og Museum (Vojens), Sønderjysk Skolemuseum og Dansk Klokkemuseum (Lerte)
- Kultur-/aktivitetshuse – Aktivitetscentret Povlsbjerg, Vojens Kultur- og Musikhus, Røde Kors’ Fællesskabshus, Banehuset (Sommersted), Multihuset (Simmersted), Jegerup Kultur- og Fritidscenter samt Egehuset, Skrydstrup Kultur- og Fritidscenter, Sognehus og præstegårde

- MounTainBike-spor i Pamhule
- Vand/svømning – Vedsted Sø (Hærvejsknudepunkt?), Vojens Svømmehal
- Jernbane – Vojens Station, Veterantogskørsel Haderslev-Vojens, skinnecykeludlejning
- Historiske steder – Bronzealderhus og Skrydstruppen (Over Jerstalvej, Vojens)
- Vojens Bypark og flere andre ”pausepladser” i Vojens
- Efterskole – Vojens Gymnastik- og Idrætsefterskole
- Overnatning – Banegaardshotellet, Vojens Camping, Vojens Motorsport Arena, Slukefter Kro (Vedsted), Hærvejsherberg (Jegerup), Overgårdsvej 19 (Shelters m.m.)
Vi har ikke undersøgt, om Vojens Gymnastik- og Idrætsefterskole med ca. 100 elevværelser kunne være interesseret i at udleje et antal værelser i sommerferieperioden, hvor der ikke er elever på skolen.
- Spisesteder – Banegaardshotellet, Pizza Top, Italian Pizza & Steakhouse, La Bella Café & Restaurant, GrillXperten, Kebab House, Phunky, Vojens Stenovns Pizza, Skrydstrup Forsamlingsgård, Slukefter Kro (Vedsted), Maugstrup Kro
- På sigt håber vi på en ny turistattraktion i tilknytning til fighter Wing Skrydstrup (uden for hegnet)!

Markedsføring

Markedsføring er naturligvis en helt afgørende faktor, når turister skal få lyst til at besøge Haderslev kommune. Det skal gøres let at finde ud af, hvad (indhold) der foregår, hvor (sted), hvornår (dato/klokkeslæt) samt info om pris og arrangør.

Når man tilrettelægger ferien, skal man have mulighed for overblik. Når man er ankommet til feriedestinationen, skal man kunne finde oplysninger om alt det, de enkelte medlemmer af en familie kan have interesse i.

[Sønderjylland Magazine 2025](#) giver af gode grunde ikke plads til meget stof om turisme i Haderslev. Tilsvarende er der kun lidt plads til Vojens i [Haderslev Guide 2025](#)

Det nuværende digital set-up er ikke tilfredsstillende, og Forum Vojens undersøger i øjeblikket mulighederne for at række tydeligere ud til turister på Forum Vojens´ egen hjemmeside <https://vojens.dk>.

Begivenhedskalenderen Kultunaut er for de fleste arrangører for tung at danse med og bruges efter sigende derfor for få arrangører i lokalområdet. Det betyder, at Haderslev Kommune og VisitSønderjylland får for lidt ud af det nuværende samarbejde med Kultunaut med integration af begivenheder på hjemmesider. Det ser sådan set fint ud, men er præget af, at de fleste arrangører ikke orker at indberette arrangementer til Kultunaut. I Vojens laver Forum Vojens sin egen begivenhedskalender på <https://vojens.dk>. Den dækker så vidt muligt den tidligere Vojens kommune, og vedligeholdelsen sker centralt.

Handlingsplan: Der er brug for én fælles, digital arrangementskalender, som er synlig mange steder, men hvor man kun behøver at indtaste data én gang. Vi synes godt om Sønderborg-modellen, hvor <https://sonderborg.dk> henvender sig til turister/gæster, mens kommunens hjemmeside, der retter sig mod borgerne er <https://sonderborgkommune.dk>. Desuden giver den tilhørende begivenhedskalender mulighed for, at en anden end arrangøren kan oprette begivenheder.

VisitHaderslevs digitale infopoints skal placeres rigtigt og skiltes tydeligt. I Vojens kunne supplerende infopoints f.eks. oprettes på stationen og Sundhedscenter Vojens.

Forum Vojens

Udarbejdelse af markedsføringsmateriale kræver et solidt lokalkendskab af turistmedarbejderne, og undervejs er det vigtigt at konsultere lokale aktører for at undgå fejl eller skuffede forventninger, hvis man "oversælger" turisttilbuddene!

Forum Vojens er naturligvis klar til at understøtte de lokale turisttilbud via foreningens egne kanaler – hjemmeside, Facebookside og ugentlig nyhedsmail.

Afslutning

Det har været lidt vanskeligt at gennemskue processen med udarbejdelse af politik og handleplaner, og med aflysning af den planlagte workshop er det ikke blevet lettere at sikre resten af processen frem mod næste møde i Advisory Board, men Forum Vojens har ved at udarbejde dette input forsøgt at være på forkant.

Til allersidst nogle generelle anbefalinger til arbejdet med handleplanerne - Sørg for at:

- Inddrage alle relevante aktører og interessenter tidligt i processen
- Sikre gennemsigtighed og løbende kommunikation
- Fastlægge ambitiøse, men realistiske mål og succeskriterier
- Prioritere fleksible og fremtidssikrede indsatser
- Fremme netværk og partnerskaber på tværs af sektorer

Med venlig hilsen

Solveig Larsen og Karl Posselt

Forum Vojens

Skjoldsvænge 6, 6500 Vojens

Tlf: 7454 3423 eller 23920369

Mail: forumvojens@gmail.com